

'56-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulóján Irodalmi műsor és a Túlélők visszaemlékezései.

2016. december Karácsonyi ünnepi műsor Az ARTASHAT Örmény Nemzetiségi Színház: Csiky Gergely: Vasember című darabja, zenés komédia.

2017. augusztus A Béres Ferenc népdalénekes nevét viselő Béres Művészeti Együttes az örmény származású Kaesóh Pongrác: János vitéz

2017. október Örményeink, magyarul Nagy művek, nagy fordítók. Vendégek: Fábrián László író és Szám László fordító című daljátékát adja elő.

2018. január Előadó Seremetyeff-Papp János restaurátor, művészettörténész: A Mária-tisztelet kialakulása és örmény vonatkozásai.

2018. február Zuglói Örmény Önkormányzat rendezésében Szongoth Gábor tart vetített képes előadást tartott Szongott Kristóf Szongoth szemmel, a 110 éve elhunyt Szongott Kristóf középiskolai tanár, armenológus felbecsülhetetlen értékű munkásságáról, értékmentéséről.

2018. április Dr. Székely András Bertalan: Istennel a Hazáért Keresztény és nemzeti felszólalások. Könyvbemutató. Beszélgetés a szerzővel.

2018. május Naregi Szent Gergely: A bánat könyve - Beszélgetés a szív mélyéből Istennel Örmény imádságok. A könyvet bemutatja: dr. Szám László nyugdíjas orvos, armenológus. műfordító.

2018. július Ady Endre „istenes” költészte előadó: ifj. Tompó László

2018. augusztus Paula! Boldog, boldog születésnapot! Gopcsa Paula 90 éves évfordulójára.

2018. november A 110 éve Gyergyószentmiklóson született Ybl-díjas építész, festőművész és grafikus Vákár Tibor életéről és munkásságáról mesél fia ifj. Vákár

Tibor régész.

2019. január dr. Issekutz Sarolta: Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület és örmény önkormányzatai 20 éve – 1001 mosolygós örmény arc -Az emlékalbumot bemutatja: Alexa Károly irodalomtörténész. Gyertyánfy András: A Gyertyánfy család története a 19. században

2019. március Dr. Zsebők Csaba történész beszél könyvéről, amelyben '56 eddig kevésbé feltárt fejezetével foglalkozik. a kutató a Tiszta szívvel 1956-ban

2019. április Emlékezés Lászlóffy Aladár költő, író, műfordító, szerkesztő, a Digitális Irodalmi Akadémia alapító tagja, az EÖGYKE tiszteletbeli elnöke halálának 10. évfordulóján, Elhangzik: Széles Klára: Utószó. Lászlóffy Aladár: A végtelen kénszenlét.

2019. május Nagy Lenke teológus, újságíró: Vallás és politika – előadás. Vendégünk: Görgey Zsuzsanna, a Görgei kör elnöke, aki a tábornok emlékének őrzéséről és hírnevének helyreállításáról.

2019. június Nagy Gyöngyvér: Mezei József festőművész, költő, polihisztor bemutatása vetített képes előadással.

2019. szeptember Megemlékezés Ady Endre halálának 100. évfordulóján. Közreműködik Várady Mária színművész

2019. november ANI-Budavári Örmény Színház Biblia a balladákban, papok és próféták, Első alkalommal Ady Endre örmény nyelven.

2019. december Karácsonyi versek. Előadja Várady Mária színművész. Az Albinoni Kamarazenekar Karácsonyi koncertje. Vezényel: Zsigmond Balassa

2020. február Heim Pál előadása a családfakutatásról, Hegedüs Valéra zongora- és orgonaművész hangversenye

2021. május Hét hónap után ismét Klub! Előadó: Zsigmond Benedek. Zenélt a Kirókósa Trió, szavalt Várady Mária.

Kotcharian Heléna

Kajszi-barack, avagy az „örmény alma” ?

Örményország mindig is bővelkedett gyümölcsökben, de talán a legörményebb gyümölcs a kajszi-barack, örményül: *tsirani*. Az Ararát vidéke kiválóan megfelel a baracktermésnek, így nem meglepő, hogy az egyik legnagyobb sárgabarack termelő ország Irán (korábban Örményország területe). A legenda szerint Noé csak ezt vitte magával és a mai napig is ezért terem arrafelé bőséggel. Akárhogyis került oda a kajszi-barack, tény, hogy 6000 éves magokat találtak Garni városában, ami arra utal, hogy régóta ott terem.

A római katonák *örmény almának* nevezték, *Plinius* (Kr.u. 23-79) könyvében latinul így nevezte: „mela armeniaca” vagy „pomun armenicaum” Későbbi botanikai besorolása *örmény szilva*, azaz: „*Prunus armeniaca*”, a Kaukázus területéről származó fajta. Akárhogyis nézzük, botanikai besorolása a „Rosaceae”, azaz a rózsafélék családjába tartozik, akárcsak a szilva és alma. A régi Örményországon áthaladt a Selyemút, oda-vissza kapcsolat volt Ázsiával, már hosszú ideje. Nem tudni, hogy a barackfák elterjedésében ez szerepet játszott-e, de tudni kell hogy az ázsiai és kaukázusi kajszi barackok eltérő fajták és Ázsiában csak kb. 1000 éve termesztik. Valószínűleg *Nagy Sándor* vitte magával Görögországba. *Lucullus* politikus és hadvezér, 73-ban elfoglalja az örmény fővárost és kincseket zsákmányol. *Lucullus* - aki lakomáiról is híres - magával viszi a megkedvelt kajszi-barackot és tőle terjed el Európában.

Örményországban többféle fajta létezik („Armeniaca vulgaris”-nak kb. 50 fajtája van), olyanok is melyeket itthon nem ismerünk. Az izletes gyümölcs június közepétől augusztus végéig terem, az összes gyümölcstermés kb. 17% a kajszi. A vulkanikus talaj, a sok meleg napsütés mind kedvez a baracktermésnek, mindez

600-1800 méterrel a tengerszint felett. A fák kb. 6-10 méterre nőnek, lombkorona átmérőjük kb. 7-14 m. Télen kibírják a mínusz 30 C°-t is. Az örmény kajszi egyedüli, nemcsak ízében, de színében is, sárgás-rózsaszínes árnyalatú.

Az örmény konyha régóta használja, nemcsak lekvárnak, édességekben, de húsok mellé is, csirke vagy bárányhúsos ételekben, a *harissa*-ban. Jól ismerjük a szárított kajszi-barackos tekerceset vagy az örmény levest, az *anushapur*-t, vagy próbáljuk meg bátran a vöröslencsés kajszi-barack levest, a *tsirani vosp apur*-t, vagy kajszi-barackos lencse salátát. Sütve is kiváló csemege. Itthon is kapható már az örmény baracklé, akárcsak a kajszi ízesítésű Ararát konyak.

A friss kajszi több szempontból is egészséges, nem nagy a cukortartalma, sok benne a kálium, a foszfor. Gazdag A-vitamin, karotin és bétakarotin forrás, valamint sok luteint tartalmaz ami a szem egészségének megőrzésében fontos. A sárgabarack aszalható, szárítható, azaz jól tárolható, egész évben beszerezhető.

A duduk, az örmény hangszer is sárgabarack fából készül legalább 3000 éve. Egyedüli hangja csak akkor szól ha barack fából készítik, másféle fából készült hangszer nem úgy szól. A duduk örmény beceneve: *tsiranapokh*, azaz *kajszisíp*.

A sárgabarack színt 1906-ban jegyezte be egy londoni bútorgyártó cég. Az ókori feszítvályokon az örmény királyok és királynők is gyakran viseltek barack színű ruhákat.

2004 óta rendezik meg Jerevánban az „Arany Barack” filmfesztivált. Bár ez egy kisebb esemény, mégis van nemzetközi érdeklődés. Két kategóriában (játékfilm és dokumentumfilm) is hirdetett helyezettet, a téma a népek vallása és kultúrájuk gazdagságának bemutatása. A díj természetesen egy arany vagy ezüst kajszibarack.

Források:

www.armgeo.am/en/armenian-apricot/
anishahsuvaryanblog.wordpress.com/2020/09/30/national-symbols-of-armenia/
www.etymonline.com/word/apricot
www.pamono.eu/wood-console-table-in-apricot-color-by-aldo-bakker-for-karakter
www.actahort.org/books/121/121_36.htm
en.wikipedia.org/wiki/Prunus_armeniaca

Ifjúsági Rövidfilm Verseny
 Hogyan látom én az örményeket?
 Ismerd meg az örményeket és mutasd meg, mi az, ami megfogott bennük!

Mindenki 1 db rövidfilmet küldhet be a témához kapcsolódóan (Hogyan látom én az örményeket?). A mű minimum 30mp-es, maximum 10 perces lehet és tetszőleges stílusban és megoldásokkal készülhet (pl. stop-motion, élőszereplős film, rajzfilm). A filmet és a jelentkezési lapot file-küldő oldalon keresztül kérjük elküldeni a balogh.reka@eokk.hu email címre a beküldési határidőn belül, egy pár mondatos leírással együtt, hogy miről szól a film és milyen személyes indítatásból készült.

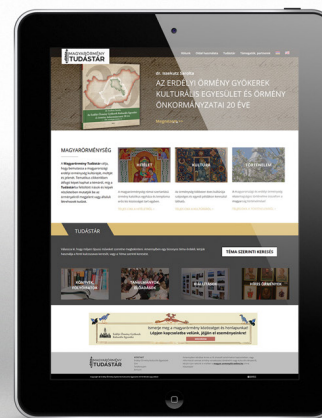
3 tagú zsűri választja ki a nyerteseket két korosztályban (10-13 és 14-16 éves), akik értékes nyereményeket kapnak:

1. helyezett: 40.000 Ft értékben könyv és Müller vásárlási utalvány
2. helyezett: 30.000 Ft értékben könyv és Müller vásárlási utalvány
3. helyezett: 20.000 Ft értékben könyv és Müller vásárlási utalvány

Eredményhirdetés és vetítés: **2022. október 16.**
Ferencvárosi Művelődési Központ (IX. Bp., Haller u. 27.)

TARTALOM

Szentegyházak – 4 – <i>dr. Sasvári László</i>	1
A 2022. évi népszámlálásról – <i>Balogh Jenő</i>	2
Sorok az unokámnak - részlet – <i>Jancsik Pál</i>	4
www.ormenycsaladnevek.hu	6
XX. századi vértanú püspökeink – <i>Balogh Jenő</i>	7
Zene felsőfokon az Orlayban	7
Kevefesz 2022 – <i>dr. Hun Eszter</i>	8
II. Kerület Napja - Ízek utcája	9
Örmény Családi Piknik, avagy egy nap, csak úgy lazán – <i>Fabók Dávid</i>	10
Örmény kódexművészet - kiállítás és előadás	12
Örményország - 1. rész – <i>Zsigmond Benedek</i>	13
Júliusi Klub – <i>Várady Mária</i>	15
Idézzük fel közösen a 25 évet:	
Emlékezzünk vissza a Klubokra	17
Válogatás a Fővárosi Örmény Klub programjai közül - csak úgy ideöntve	22
Kajszibarack, avagy az „örmény alma” ? – <i>Kotcharian Heléna</i>	29
Felhívás az Ifjúsági Rövidfilmversenyre!	30

MAGYARÖRMÉNY TUDÁSTÁR

A Magyarörmény Tudástár célja, hogy egybegyűjtse és bemutassa az erdélyi és magyar örmény diaszpóra múltját és jelenét, történelmét, kultúráját, meghatározó személyeit és írott megjelenéseit.

A Magyarörmény Tudástár egy fokozatosan bővülő, tematikus online adatbázis, benne könyvek, tanulmányok, előadások, kiállítások, híres személyek stb. bemutatásával.

www.magyarormenytudastar.hu